

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer og Spørgsmaalet om dets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ingen bad om Ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 (se Tillæg A. Sp. 4141) og dets Overgang til tredje Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug af 22. Juni 1917.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 1907).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer og Spørgsmaalet om dets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Hauge): Udvalget indstiller Lovforslaget til uforandret Vedtagelse. Under Forhandlingen i Udvalget er der fremkommet Ønske om en nærmere Undersøgelse af, hvorledes det forholder sig med de Statshusmandsbrug, hvori Laanene er indfrieede, navnlig i de sidste Aar, og Resultatet af Forhandlingerne i Folketingsudvalget blev i første Omgang, at man enedes om at tilstille den højtærede Landbrugsminister nogle Spørgsmaal. Man spurgte for det første, hvorvidt der forelaa Indberetninger fra Husmandsorganisationernes Formænd om, at Statshusmandsbrug var blevet solgt, og Jorderne til disse Husmandsbrug var blevet underlagt andre Landbrug. Endvidere spurgte man om, hvilken Kontrol der førtes med Statshusmandsbrugene, naar Laanene var indfrieede, og i hvor mange Tilfælde Laanene var indfrieede i Løbet af de sidste 5 Aar. Endelig spurgte man, om Ministeriet havde givet Tilladelse til Nedlæggelse af Statshusmandsbrug. Derpaa indløb der Svar, og det fremgaa af Svarene, at man egentlig ikke har bestemt Rede paa, hvorledes Forholdet er; man ved, at der i de sidste 5 Aar er indfriet Laan paa i alt 439 Statshusmandsbrug, man ved ogsaa, at der i enkelte Tilfælde, i Ringkøbing Amt, er

handlet i Strid med de gældende Bestemmelser om disse Husmandsbrug, og man søger ad Rettens Vej at faa Forholdene bragt tilbage til det lovlige. Men nogen effektiv Kontrol føres der ikke med de Statshusmandsbrug, hvorpaa Laanene er blevet indfriet, og det har Udvalget skønnet var forkert. Efter Samraad med den højtærede Landbrugsminister kan man nu hørte, at der i Fremtiden vil blive bedre Kontrol med de Statshusmandsbrug, hvori Laanene er indfrieede, idet Ministeren har lovet, at det skal blive paalagt Amtskommissionerne, naar Indfrielse af Laan finder Sted, at give Ministeriet Meddelelse derom samt om Aarsagen til Indfrielsen. Desuden gives der Amtskommissionerne Paalæg om fortsat at føre Tilsyn med disse Statshusmandsbrugs Drift. Dette gælder altsaa Fremtiden. Endvidere har Ministeriet lovet at søge oplyst, hvorledes de Brug drives, for hvilke Laanene alt er indfrieede. I visse Tilfælde har Ministeriet givet Tilladelse til, at Brug er blevet lagt ind under andre Brug. Der er ingen Grund til at dvæle ved dette Forhold; naar Ministeriet har skønnet det om ikke just paakrævet, saa i alt Fald tilladeligt, har der sikkert været Grund til at give Dispensation.

Udvalget haaber, at man herefter faar en saadan Kontrol med Statshusmandsbrugene, ogsaa efter at Laanene er indfrieede, at der ikke bliver Grund til Klage. Det er urimeligt, at Staten ofrer betydelige Summer paa Oprettelse af Brug, for at disse, efter at Laanene, som Staten har givet, er indfrieede, bringes ud i den almindelige Handel og Omsætning og, uden at Staten har kunnet føre nogen Kontrol dermed, gaar over til at blive drevet under et andet Brug. Selvfølgelig kan de ikke uden Tilladelse formelt sammenlægges med et andet Landbrug, men der er ikke noget til Hinder for, at en større Ejendomsbesidder kan købe et Statshusmandsbrug, eje dette og drive det sammen med sit eget Landbrug. Det er dette, Udvalget anser for utilbørligt, og vi haaber efter de Forhandlinger, som nu er førte, at faa Forholdet ordnet paa en tilfredsstillende Maade.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det høje Ting at stemme for Lovforslaget, saaledes som det er forelagt.

Landbrugsministeren (Kr. Pedersen): Som det vil fremgaa af Betænkningen, har jeg tiltraadt et Ønske fra Udvalgets Side om, at Amtskommissionerne faar Paalæg